

Nowe stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego

Cukrzyca to choroba, która niesie za sobą poważne ryzyko rozwoju ciężkich i przewlekłych powikłań. Podstawowym celem leczenia tej choroby powinno być zapobieganie im, w czym dużą rolę odgrywają sami pacjenci, poprzez m.in. regularne pomiary stężenia glukozy. Tymczasem chorzy na cukrzycę częstokrotnie rezygnują z pomiaru, bo wiąże się z to z bolesnym nakłuwaniem palców, a sam proces jest mało dyskretny i prowadzi do stygmatyzacji chorych. Rozwój technologii medycznej znalazł odpowiedź na potrzeby chorych na cukrzycę dzięki innowacyjnym rozwiązaniom. Jednym z nich jest system FreeStyle Libre, dla stosowania którego eksperci z dziedziny diabetologii wydali właśnie opinię.

FreeStyle Libre to system monitorowania stężenia glukozy u osób z cukrzycą w wieku ponad ≥ 4 lat. Mogą z niego korzystać także kobiety w ciąży oraz inni chorzy z zaburzeniami glikemii (np. w stanach przedcukrzycowych, nawracających hipoglikemiach w zaburzeniach hormonalnych lub metabolicznych). System składa się z sensora aplikowanego na skórę, który mierzy stężenie glukozy oraz z czytnika – który sczytuje dane z sensora w sposób bezprzewodowy. Oprócz standardowego czytnika dane może zbierać także smartfon, dzięki zainstalowaniu na nim aplikacji mobilnej – FreeStyle LibreLink. System dzięki innowacyjnym rozwiązaniom realizuje podstawowy cel leczenia cukrzycy, tj. zapobieganie rozwojowi przewlekłych powikłań cukrzycy.

Rekomendacje ekspertów

Eksperci z Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego rekomendują zastosowanie FreeStyle Libre jako systemu monitorowania poziomu glikemii u pacjentów z cukrzycą typu 1 i 2. Wniosek został oparty na podstawie badań klinicznych oraz dowodów naukowych i doświadczeń praktyki lekarskiej. Eksperci wskazują, że system wspomaga leczenie i pomaga osiągnąć podstawowy cel leczenia cukrzycy, którym jest zapobieganie rozwojowi przewlekłych powikłań cukrzycy. Jego realizacja opiera się m.in. na funkcji edukacyjnej – pacjenci muszą mieć świadomość, że bieżące monitorowanie stężenia glukozy we krwi jest integralną częścią poprawnego leczenia cukrzycy, która wymaga dużej samokontroli – wielu chorych musi poddać się badaniu stężenia glukozy nawet 10 i więcej razy dziennie. To działanie czasochłonne, inwazyjne, bolesne i dyskomfortowe (wymagają ciągłej kontroli czasu, bolesnego klucia palców, jest także mało dyskretne, ponieważ trzeba odsłonić sensor i następnie przyłożyć czytnik). Dzięki systemowi FreeStyle Libre chorzy na cukrzycę częściej przestrzegają wytycznych dotyczących monitorowania poziomu glikemii niż w przypadku pomiarów wykonywanych metodą tradycyjną – średnio 15,1 razy na dobę, podczas gdy pacjenci dokonujący pomiarów glukometrami – przeprowadzali 5-6 pomiarów na dobę. Kwestionariusze jakości życia wskazują na bezbolesność pomiarów, większą ilość informacji o zmianie glikemii, co z kolei pozwala choremu na samodzielne wyciąganie wniosków i wprowadzanie pozytywnych zmian – np. diety, wysiłku fizycznego, etc. Uczestnicy badań wskazywali ponadto zwiększenie świadomości ryzyka hipoglikemii, poczucia bezpieczeństwa

i prywatności, jakie dawało im urządzenie - **System FreeStyle Libre dostarcza dwie bardzo ważne informacje poza aktualną wartością stężenia glukozy. Na ekranie odbiornika w postaci wykresu przedstawione są wyniki glikemii z ostatnich 8 godzin oraz, za pomocą strzałek, trendy i tempo zmian wartości glikemii. Uwzględnienie tych informacji powinno spowodować modyfikację postępowania terapeutycznego w danym momencie (...) właściwa interpretacja trendów przez pacjentów powinna pozwolić na zmniejszenie częstości występowania hipo- i hiperglikemii, zmniejszenie zmienności glikemii oraz wydłużenie czasu pozostawania w zakresie docelowych wartości glikemii** – czytamy w opinii ekspertów.

Polskie Towarzystwo Diabetologiczne wskazuje, że FreeStyle Libre jako jedyny system na rynku przedstawia analizę danych w międzynarodowym standardzie analizy danych AGP (*Ambulatory Glucose Profile*), który pozwala na wizualizację zmian stężeń glukozy w uśrednionym dniu życia pacjenta, co pozwala na identyfikację wzorców glikemii i właściwą edukację pacjenta (tj. zrozumieć, jak codzienne aktywności wpływają na zmiany stężenia glukozy); specjalistom na bardziej precyzyjną ewaluację procesu terapeutycznego oraz ustalenie optymalnych dalszych celów terapeutycznych.

Ponadto od drugiej połowy 2018 r. pacjenci stosujący system Free Style Libre mogą skorzystać z innowacyjnych rozwiązań cyfrowych, które jeszcze bardziej ułatwiają proces terapeutyczny:

- FreeStyle LibreLink – dzięki tej aplikacji na smartfonie możliwe jest zrezygnowanie z czytnika i poboru wyników pomiaru tylko i wyłącznie za pomocą smartfona. Dzięki temu rozwiązaniu chory nie musi mieć przy sobie dodatkowego urządzenia, a do pomiarów wystarczy mu sam smartfon, który większość osób nosi zawsze przy sobie.
- Free Style LibreLinkUp – aplikacja dla bliskich osób chorych na cukrzycę. Umożliwia im zdalne monitorowanie odczytów stężenia glukozy lub zaalarmowania, jeśli wynik się nie pojawi (w aplikacji można dodać powiadomienie).
- FreeStyle LibreView – aplikacja oparta na chmurze, do której trafiają wyniki odczytu. Dzięki temu informacje mogą zostać udostępnione lekarzowi i pielęgniarkę.

Eksperci z Polskiego Towarzystwa Diabetologiczne wskazują, że system FreeStyle Libre cechuje się dużą dokładnością pomiarów i wskazań trendów ich zmiany oraz automatyczną rejestracją pomiaru glikemii co 15 minut, czyli rzadziej niż w przypadku systemów do ciągłego monitorowania glikemii. Jako największe ograniczenie eksperci wskazują brak refundacji dla systemu FreeStyle Libre, a co za tym idzie – zmniejszenie jego dostępności. Tymczasem refundacja byłaby zrównoważona, przynajmniej częściowo, przez redukcję pasków diagnostycznych do glukometru. U chorych, którzy już stosują FreeStyle Libre, obserwuje się 10-krotny spadek zużycia testów do glukometru. Obecnie w Polsce refundacja systemów do ciągłego pomiaru glikemii jest ograniczona tylko do osób chorych na cukrzycę typu 1, w określonym wieku oraz jednocześnie stosujących osobistą pompę insulinową – to dyskryminuje pacjentów z gorzej wyrównaną cukrzycą typu 1 lub nieposiadających własnej pompy insulinowej, a także chorych z cukrzycą typu 2. Zwiększenie dostępu do systemu FreeStyle Libre przyczyniłoby się nie tylko do lepszej kontroli cukrzycy przez pacjenta, jego opiekunów oraz lekarzy, ale ponadto przełożyłoby się to na oszczędności wynikających z leczenia powikłań i ostrych zaburzeń często zagrażających życiu.

Korzyści terapeutyczne dla pacjentów ze stosowania systemu FreeStyle Libre:

- sensor dokonuje pomiaru stężenia glukozy przez okres 14 dni;
- pomiar glikemii bez nakłuwania palca – dzięki temu chorzy częściej dokonują pomiaru, a ponadto zostaje obniżone zużycie pasków do kontroli poziomu cukru we krwi o ponad 90%;
- wykonanie odczytu w sposób dyskretny, przez ubranie – to komfortowe rozwiązanie, wychodzące naprzeciw oczekiwaniom pacjentów i ich rodzin, zapewniające zachowanie prywatności i zmniejszenie stygmatyzacji chorych;
- system FreeStyle Libre jest łatwiejszy i wygodniejszy w użytkowaniu, w porównaniu do testów paskowych, co z kolei przekłada się na częstsze pomiary (ponad 3-krotny wzrost) i lepszą kontrolę poziomu glikemii;
- brak konieczności kalibracji systemu za pomocą nakłuwania palca;
- komputerowe oprogramowanie umożliwiające generowanie raportów (tj. historii stężeń glukozy)
- możliwość generowania raportów w standardzie AGP;
- strzałki trendu określające, czy stężenie glukozy rośnie, czy spada wraz z oceną dynamiki trendu, co w znaczący sposób ułatwia określenie ryzyka hipoglikemii w najbliższych godzinach, dzięki czemu chorzy uczą się także reakcji swojego organizmu np. na określoną dietę, wysiłek fizyczny etc.
- możliwość pomiaru na czytniku, bezpośrednio z krwi, stężenia glukozy i ciał ketonowych, za pomocą pasków dostępnych na polskim rynku, które są refundowane;
- pełen serwis FreeStyle Libre dla pacjentów korzystających z systemu (bezpłatna gwarancja/wymiana, bezpłatna infolinia).

Pełna opinia ekspertów nt. systemu FreeStyle Libre jest dostępna tu - https://cukrzyca.info.pl/aktualnosci/doniesienia_naukowe2/opinia_ekspertow_z_dziedziny_diabetologii_dotyczaca_rekomendacji_zastosowania_systemu_freestyle_libre_u_polskich_pacjentow_z_cukrzyca

Kontakt do mediów:

Ewa Matusiak tel. 504 110 406; mail: ewa.matusiak@expertpr.pl

Sandra Dworak tel. 607 401 118; mail: sandra.dworak@expertpr.pl